

SEND INN

KRONIKKER må være på maks 5000 tegn med mellomrom. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte. Manuskripter og bilder returneres bare etter avtale. Oppgi fullt navn, adresse og telefon. Adresse: debatt@fvn.no. Kun forhåndsbestilte kronikker honoreres.

DEBATTINLEGG må være på maks 2500 tegn med mellomrom. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte. Manuskripter og bilder returneres bare etter avtale. Oppgi fullt navn, adresse og telefon. Fædrelandsvennen betinger seg retten til å lagre og utgi alt stoff i avisen i elektronisk form. Adresse: debatt@fvn.no

MENING

DEBATT

NULLUTSLIPPSBILER

Alle må kunne lade bilen hjemme!

13. juni vedtok et enstemmig storting at alle nye person- og varebiler i 2025 skal være nullutslippsbiler.

De politiske partiene har imidlertid svært ulik oppfatning om hvordan komme dit. Noen vil fortsette med avgiftsfritak og øvrige fordeler, mens andre vil forby fossile biler.

Men det gjenstår et stort problem for at hele befolkningen vil velge det politikerne ønsker. Skal man kjøre elbil, så må man ha en sikker tilgang til daglig lading, enten det er hjemme eller på jobb. Det er ingen av oss som vil basere den daglige bilbruken på bruk av hurtigladdere. Det er rett og slett ikke et godt nok alternativ, hverken praktisk eller økonomisk. Hvem vil daglig dra innom en hurtigladdestasjon for mobiltelefoner? Slik er det med elbiler også. Skal folk velge elbil, må de kunne lade bilen på samme sted som de lader telefonen sin; der de bor og der de jobber.

60 % av norske husholdninger bor i eneboliger og tomannsboliger der man med enkle grep kan tilrettelegge for sikker lading på egen eiendom. Utfordringen er de 40 % av husholdningene i boligblokker uten tilgang på ladealternativer, enten fordi de parkerer i fellesområder eller i gaten. Stadig kan vi i lese om borettslag som jager ut de ensomme elbilistene. I de større byene er tilgangen på ladestasjoner på gateplan altfor dårlig for en fullelektrifisering av bilparken. Paradoksalt nok er det først når folk flytter ut av sentrumsområdene, som sliker med lokal luftforurensning, at elbilen blir et praktisk alternativ.

At alle nye biler i 2025 skal være nullutslippsbiler fordrer at man bygger opp et godt nok lade-tilbud. Vi har tre forslag som vil bidra til det:

1. For det første bør norske

kommunepolitikere allerede i dag stille krav om tilgang på elektrisitet ved etablering av nye biloppstillingsplasser i kommunenes byggesaksbehandling, både i nærings- og boligbygg.

2. For det andre bør alle bykommuner lage en strategi for elektrifisering av all gateparkering.

3. For det tredje bør installering av elbillader, enten det er i eneboliger, boligsameier eller næringsbygg, kunne støttes av Enova.

Når teknologiutviklingen spiller på lag med de politiske ambisjonene er løsningen på transportmålet enkel: Absolutt alle må kunne lade bilen hjemme!

TORE STRANDSKOG
næringspolitisk direktør Nelfo, en landsforening i NHO
PER ØYVIND VOIE
næringspolitisk direktør Elektroforeningen

STATSBUDSJETTET

Ikke urimelig med finansskatt

Et bredt flertall på Stortinget går inn for at det skal innføres finansskatt fra 2017.

Regjeringen vil legge fram et konkret forslag til finansskatt i neste års statsbudsjett. Selv om utformingen av den nye skatten ennå ikke er kjent, omtaler direktør i Sparebankforeningen Ole Morten Geving finansskatten som en ekstra arbeidsgiveravgift i finansnæringen. Geving advarer om at dette er en dårlig idé.

Jeg kan ennå ikke si hvordan finansskatten endelig blir utformet, men jeg må få minne om hvorfor den blir innført. Finansielle tjenester er unntatt fra merverdiavgift. Merverdiavgiftsunntaket ble anslått til 8 milliarder kroner i 2014.

Jeg er enig med Geving i at bankene har representerer et viktig for vekst og næringsutvikling. Samtidig finnes det også andre næringer som er viktige for norsk økonomi og som, i motsetning til finansnæringen, er innenfor merverdiavgiftssystemet. Denne særbehandling av finansnæringen har uheldige virkninger for norsk økonomi, og en finansskatt vil delvis motvirke dette. Derfor er det ikke urimelig å innføre en finansskatt.

JØRGEN NÆSJE
statssekretær, Frp

SKOLEØKONOMI

Kommuner som ikke gjør rasjonaliseringsgrep når det blir færre elever, kan få en kostbar skolesektor. Dette skyldes organiseringen i kommunen og har ingen ting med friskoler å gjøre, skriver artikkelforfatterne. På bildet Steinerskolen på Oddemarka i Kristiansand. ARKIVFOTO: REIDAR KOLLSTAD

Kommune tjener penger på friskolen

Oppvekstdirektør Arild Rekke mener at Kristiansand kommune taper penger på friskoler.

Fædrelandsvennen 17. august leser vi at Kristiansand taper mellom 30.000 og 35.000 per elev som går på friskole. Bakgrunnen for påstanden om tap av penger, er at staten reduserer støtten til kommunene når en elev forlater den offentlige skolen og går over i en friskole. Det kan altså se ut som om kommunen taper penger. Nærmere undersøkelser viser imidlertid det motsatte, og her kommer en relativt teknisk forklaring som det synes nødvendig å komme med.

Det overføres penger fra stat til kommune etter visse kriterier. De statlige overføringene skal korrigerende og kompensere for forskjeller mellom kommunene slik at alle kommuner kan tilby sine innbyggere et mest mulig likeverdig tjenestetilbud. Inntektssystemet for kommuner er beskrevet i dokumentet som kommer nytt hvert år: «Inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner – Grønt hefte».

I utgangspunktet gis det et tilskudd per innbygger til kommunene. Dette tilskuddet korrigeres ut fra utgiftsbehovet som kommunen har. Hvis kommunen har mange barn i skolepliktig alder i forhold til andre kommuner, øker dette tilskuddet fordi disse årsklassene vektes høyere. Staten trekker tilbake noe av overføringen til kommunen når et barn forlater den kommunale skolen for

å begynne i en friskole. Dette kalles trekkordningen og er beskrevet i Grønt hefte 2016 på s.17 for kommuner: «Kvart år blir samla rammetilskot til kommunane korrigerert for endringa i talet på elevar i private og statlege skular på landsbasis («trekkordninga»). Total inntektsramme til kommunane

●● **Kommuner som ikke gjør rasjonaliseringsgrep når det blir færre elever, kan få en kostbar skolesektor.**

blir justert med 80 pst. av gjennomsnittskostnadene per nye elev i privat og statleg grunn-skule.»

Alle penger som staten trekker inn som følge av at noen av kommunens barn går i friskoler, blir fordelt på samtlige kommuner i Norge. Staten beholder ikke pengene. Inntektssystemet for kommuner innebærer følgelig både et fratrukk og et tillegg som følge av at det finnes friskoler. Hvis en kommune har akkurat like stor andel elever i friskoler som landsgjennomsnittet, vil kommunen få utbetalt nøyaktig like mye som de blir trukket. Kommunene med få eller ingen friskoleelever går i pluss, mens kommuner med mange friskoleelever blir trukket mer enn de får utbetalt. Men disse kommunene sparer jo også utgifter fordi de frittstående skolene overtar utgiftene med å utdanne noen av kommunens barn.

Hvorfor noen kommuner li-

kevel hevder at de taper penger på friskoleelevene, forklarte tidligere statsråd Giske på følgende måte: «Når kommuner med mange elever i private skoler kan tape på trekkordningen, skyldes det at de har ledig kapasitet i kommunale skoler, det vil si at marginalkostnaden knyttet til en ny elev, er lav.» (Stortingets spørretime 22.11.00).

Kommuner som ikke gjør rasjonaliseringsgrep når det blir færre elever, kan få en kostbar skolesektor. Dette skyldes organiseringen i kommunen og har ingen ting med friskoler å gjøre. Elevene som går på friskole kan ikke lastes for en urasjonell skole drift i kommunen.

Etter nærmere lesing i Grønt Hefte (s. 129 – 130,121), fremkommer det at Kristiansand kommune tjener på å ha friskoler. Her fremgår følgende:

• Trekk statlege/private skular: - 24.843.000

• Tilbakeføring samla trekk: 26.153.000

• Netto verknad statlege/private skular, dvs. gevinst for Kristiansand kommune i 2016 ved at det er friskoler i kommunen: 1.310.000.

Det er derfor feil ut fra disse tallene at Kristiansand kommune taper på friskolene der. I virkeligheten tjener Kristiansand kommune på dette. Hvis de i tillegg har en god skoleplanlegging av offentlige skoler der de tar hensyn til at en del av kommunens elever går i friskoler, vil kommunen tjene betydelig på eksistensen av friskoler.

HENRIKKE MØRCK

Steinerskoleforbundet
STEINAR SKJÆVESLAND
Steinerskolen i Kristiansand

Mer debatt →